

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOMA1N02 Bevezetés az irodalomtudományba szem.

Tantárgy neve: Bevezetés az irodalomtudományba	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMAN107, BTMAN108, BTOMA1N01, BTOMA1N02, BTOSVM1N01, BTOSVM1N02 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Bevezetés az irodalomtudományba szem.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOMA1N02 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 1 ^Ó (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: BTMAN107, BTOMA1N01, BTOSVM1N01: 1, BTMAN108, BTOMA1N02, BTOSVM1N02: 2 (A nappali képzés heti órája 14 héten át. A levelező képzések féléves órája a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves órája 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves órája 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMAN107, BTOMA1N01, BTOSVM1N01: kollokvium, BTMAN108, BTOMA1N02, BTOSVM1N02: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): Az előadáshoz kötődő szeminárium áttekinti azokat a könyvészeti-könyvtörténeti tudnivalókat (például nyomdászattörténet, régi magyar nyomtatványok), és könyvtári ismereteket (katalógusok, bibliográfiák, lexikonok, folyóiratok), amelyek segítik majd a hallgatókat a kutatói pályán való eligazodásban. A kurzus emellett bevezetést nyújt az irodalomtörténet-írás műfajaiba, valamint gyakorlati tanácsokat is ad a tanulmányírás mikéntjéhez. Végül vizsgálja a hagyományos szövegkiadási gyakorlatot, a kritikai kiadások funkcióját, felépítését.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgató legyen tájékozott a kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelési terén. <i>képesség:</i> A hallgató a szakterületén fölmerülő problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét mérlegelve legyen képes kiválasztani és alkalmazni a megfelelő irodalomtudományi módszereket. <i>attitűd:</i> A hallgató tudatosan képviselje a megismert szaknyelvi és kommunikációs normákat, szakmájának gondolkodásmódját hitelesen közvetítse. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgató tudatosan képviselje azon módszereket, amelyekkel az irodalomtudomány területén dolgozik.</p>	

Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban:

1. Tananyag, követelmények ismertetése
2. A könyv: írástörténet, könyvtörténet, újabb médiumok
3. Könyvtári ismeretek: katalógus
4. Segédkönyvek a magyar irodalom történetének tanulmányozásához: bibliográfiák
5. Segédkönyvek a magyar irodalom történetének tanulmányozásához: lexikonok
6. Segédkönyvek a magyar irodalom történetének tanulmányozásához: irodalomtörténetek
7. Nyomdászattörténet a régi Magyarországon
8. A régi magyarországi nyomtatványok kollacionálása, az RMK és az RMNy használata
9. Az irodalomtörténet-írás műfajai (esszé, kritika, recenzió, tanulmány)
10. Irodalomtörténeti és irodalomtudományi szakfolyóiratok
11. Számítógépes szöveg-előkészítés.
12. Hivatkozás, címléírás. Korrektúra.
13. A szövegkiadások fajtái. A kritikai kiadás.
14. Új irányok a szövegkiadásban

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába, szerk. HARGITTAY Emil, Bp., Universitas Könyvkiadó, 2003.

DEBRECZENI Attila, *Csokonai költői életművének kronológiája*, Debrecen, 2012 (Cs. V. M. Összes Művei. Pótkötet), 13–34.

Umberto ECO, *Hogyan írjunk szakdolgozatot*, ford. KLUKON Beatrix, Bp., 1992.

D. C. GREETHAM, *Textual Scholarship: An Introduction*, New York–London, 1992.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

NAGY Levente, *Szövegmobilitás, intertextualitás, filológia*, Alföld, 1998/10, 74–81.

Jan ZIOLKOWSKI, „*What is Philology*”: *Introduction*, *Comparative Literature Studies*, 27.1 (1990), 1-12.

Gunter MARTENS, *Mi az, hogy szöveg? (Szempontok a szövegfilológia kulcsfogalmának*

meghatározásához), *Literatura*, 1990/3, 239–260.
A modern textológia, *Helikon*, 1989/3–4.
Textológia vagy textológiák?, *Helikon*, 1998/4.
(Új) filológia, *Helikon*, 2000/4.